

lingen, gjør der sig rigtignok en høist mærkelig Opfattelse gjældende i saa Henseende. Jeg skal dog med et Par Ord dvæle ved den Betragtning, som idelig og idelig kommer igjen, ikke mindst her, og som Nationen efterhaanden synes at have antaget som en Sætning, der er hævet over enhver Tvivl, nemlig om den overordentlige Ubillighed, som vises mod de ubemidlede Klasser gjennem Skattesystemet; det gjentages og atter gjentages, men man ser aldrig en virkelig grundig Undersøgelse af disse Forhold. Jo! Der er foretaget een, og det glæder mig, at det er af et æret Medlem her, om hvem selv Flertallet vil erkjende, at han umulig kan have havt en politisk Bagtanke ved Undersøgelsen, nemlig det ærede Medlem fra Densje (Falbe-Hansen). Resultatet er, at Skattebyrden, naar man tager alle Skatter i Betragtning, er jævnt og ligelig fordelt over alle Befolkningens Klasser. Det ærede Medlem har i sine Undersøgelser tilføjet, at han for sit Vedkommende maatte hævde, at det i og for sig ikke er hans Ideal, men at man saa vidt muligt skulde stræbe efter at lette Byrden for de Ubemidlede; hvorledes man vil gjøre dette, er en Sag af stor og alvorlig Betydning; men selve Kjendsgjerninger har man ikke Lov til at udvise, og man har ikke Lov til vedblivende at paastaa, at i vort Skattesystem ligger Hovedbyrden paa de ubemidlede Klasser, naar den eneste grundige Undersøgelse, der anstilles, kommer til det Resultat, at Byrden er ligelig fordelt paa alle Befolkningens Klasser. I 20 Aar foregaar der nødvendigvis store Forandringer i Toldtarifens Positioner, forsaavidt deres Virkning paa Befolkningen angaar, og det forekommer mig at være en stor Ubillighed mod de tidligere Lovgivere — thi det er egentlig dem, man retter denne Vebreidelse imod — naar man taler om den store Ubillighed ved Skatternes Fordeling; det var, som om de enten af Blindhed eller med Forsæt havde lagt den største Del af Byrden paa de ubemidlede Klasser. Naar man lægger Told paa Kaffe, Sukker eller andre Forbrugsartikler, som man til en given Tid betragter som væsentlig benyttede af de mere Bemidlede, og saa i Løbet af en Menneftaalder disse Artikler gaa over til at blive benyttede fuldt saa meget og paa Grund af Antallet absolut taget mest af den store Befolkning, saa kan man ikke bebreide Lovgiveren, at Forholdet er bleven saaledes, Lovgivningen har ikke Ansvar for, at den store Befolkning foretrækker at drikke Kaffe, hvorefter der betales Told, fremfor at drikke Noget, der ikke er toldpligtigt; thi Sagen kan forlange, at, naar man skal

reformere Skatterne, det saa skal opstilles som aldeles nødvendigt, at, saasnart den store Befolkning har Øyst til en Artikel, som staar midt imellem Luxus- og Nødvendighedsartikel, saa fordi det efterhaanden bliver en Nødvendighedsartikel, skal man uafsladelig forlade og opgave sine bedste Positioner i Toldtarifen. Man skal vel tage noget Hensyn dertil; men som absolut Retfærdighedsfordring kan det ikke opstilles. Lad os sige, hvis i Løbet af nogle Aar de mindre Bemidlede i høiere Grad vilde bruge endel Artikler, som ere toldpligtige, og de mere Bemidlede indskrænke deres Forbrug, lægge deres Penge til Side, sætte dem i Sparekassen og affstafte endel Stads og Vinddriften, bliver Skattesystemet derfor af den Grund urimeligt og uretfærdigt, og skal Toldloven da absolut følge saadanne Svingninger i Befolkningen? (S. Jørgensen: Ja!) Det ærede Medlem siger: Ja; men paa den Maade vil det ærede Medlem aldrig kunne faae et finantseelt System, som har nogen virkelig Stabilitet. Der indvendes altsaa, at naar en Uligelighed er bleven faktisk, bør man søge at forandre Skatterne; men Spørgsmaalet bliver da, hvor store Forandringer man i saa Henseende skal foretage, og det vilde være ubilligt, om man ikke vilde erkjende, at man i dette Lovforslag har gjort Bestræbelser i saa Henseende. Det er et Faktum, at Silketolden, Tobakstolden, Kakaotolden og Tolden paa fine Krydderier er forhøjet, og det er et Faktum, at Tolden paa simple Manufakturvarer, Kis, Salt, Talg, Træ osv., dels er bleven hævet og dels er bleven nedsat. Dette er Kjendsgjerninger, som man ikke kan komme bort fra, og i denne Henseende kunne altsaa Tilhængerne af en ligelig Fordeling af Skatterne kun betragte denne Toldlov som et Fremstridt, om de end ikke fuldstændig opnaa deres Ønske. — Hvad endelig angaar Spørgsmaalet om Bortstæffelsen af den unødvendige Beskyttelse for Industrien, da har jeg allerede tilladt mig at erklære, at Forslaget i saa Henseende forekommer mig at være mindre tilfredsstillende, og at jeg ikke kan se, at det ikke skulde være muligt at bortstæffe en hel Del unødvendig Beskyttelse. Ja, man har jo endog i det andet Thing erklæret, at, samtidig med at man gif frem med Varsomhed, vilde man endog, netop fordi man vilde holde paa de protektionistiske Bestemmelser i det Hele, ikke vige tilbage for at paalægge nye Toldsatser, hvor man mente, at det vilde være Uret ikke at gjøre det. Jeg vil ikke tale for noget Toldpaalæg, hvor et saadant ikke findes, men jeg vil kun vise, hvor vanskeligt og umuligt det er, netop naar